

GROEN**EMMEN****GROEN IN DE BUURT; AANTREKKELIJKER, GEZONDER, LEUKER**

Initiatiefvoorstel voor de vaststelling van een Groennorm binnen de bebouwde kom en realisering van voldoende (speel)groen volgens diezelfde groennorm.

Op zoek naar een nieuwe balans

Er is alle aanleiding om opnieuw naar de balans tussen rood en groen te kijken. Niet door alle bomen te tellen, maar wel door de kwaliteit en de kwantiteit van het stedelijk groen te beheren. En soms kan een groenstrook best worden bebouwd, bijvoorbeeld als daarmee middelen worden gegenereerd om elders in dezelfde wijk in groen te investeren. De kwaliteit van de openbare ruimte van de wijk als geheel gaat erop vooruit. Voldoende groen, mits goed ingericht en beheerd, is nodig om de stad leefbaar en gewild te maken.

Uit: Met Groen meer Stad. Nieuwe impulsen voor stedelijk groen. (ministerie VROM, 2006)

I GROEN IS GEZOND EN ZORGT VOOR LEEFBAARHEID

Oud-minister van milieu Piet Veerman zei het al: Groen betekent 6 halen, 1 betalen!. Hij doelde daarmee op de vele gunstige effecten die de aanwezigheid van Groen heeft op mens en maatschappij. Uit diverse onderzoeken blijkt dat de aanwezigheid van groen een flink aantal positieve effecten heeft.

Groen is niet alleen van belang voor milieu en natuur, maar ook voor de sociale cohesie, gezondheid en op het gebied van recreatie en vrije tijd. Tenslotte levert veel groen ook een aantrekkelijker woonomgeving op. En dat heeft weer positieve effecten voor de leefbaarheid maar ook demografische samenstelling. Een groene buurt slaagt er beter in mensen met midden- en hoge inkomens te trekken en te binden, zo blijkt uit het rapport van het Wageningse kenniscentrum Alterra (rapport 2006). Daardoor ontstaan diversere wijken.

Fijner wonen en leven

Een buurt met goed onderhouden groenvoorzieningen geeft een prettiger en veiliger gevoel bij bewoners. De aanwezigheid van groen blijkt ook feitelijk te leiden tot meer veiligheid. Als er meer buurtgroen aanwezig is, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, wordt het gebied door meer mensen gebruikt. De aanwezigheid van mensen leidt tot grotere sociale veiligheid.

Gezondheid

Bij alle leeftijdsgroepen speelt groen als ontmoetingsplek een positieve rol. Meer groen in de omgeving vergroot voor ouderen het aantal sociale contacten. Daarmee verkleint de kans op depressies en dementie.

Kinderen krijgen meer speelmogelijkheden en de aanwezigheid van natuur kan hun ontwikkeling positief beïnvloeden. De nabijheid van groen leidt tot de reductie van het percentage van kinderen met overgewicht van 15% (Alterrapport 2006).

Groen in de buurt geeft rust en zorgt voor het herstel van stress en aandachtsmoeheid. Zowel uitzicht op groen als het verblijf in het groen hebben een positieve invloed op de gemoedstoestand en de gezondheid.

Onderzoek toont aan dat het welbevinden van mensen al toeneemt als men zicht heeft op groen.

Milieu en natuur

Groen is de primaire producent van schone lucht. Uit ervaringen en onderzoek blijkt dat een reductie van 25 tot 30 procent fijnstof en stikstofdioxiden in de leefomgeving mogelijk is door het treffen van groene maatregelen. Alle soorten beplantingen fixeren fijn stof en produceren zuurstof.

Loofbomen zijn beter in staat gassen zoals stikstofdioxide op te nemen en naaldbomen kunnen beter fijn stof afvangen (en doen dit bovendien het gehele jaar door). Hierdoor vindt er een constante verversing van de lucht in de stad plaats. Een stadsboom kan de

hoeveelheid fijnstof en stikstofdioxide vastleggen die door 10.000 autokilometers wordt geproduceerd. Groene maatregelen waarvan uit buitenlands onderzoek blijkt dat zij bijdragen aan een verbetering van de luchtkwaliteit zijn bijvoorbeeld de aanplant van bomen en struiken in en om de stad, aanplant van groen langs drukke (snel)wegen, groene gevels, daktuinen en begroeide muren.

Het aanwezig zijn van Groen heeft een positief effect op de natuur en de bio-diversiteit. Het zorgt ervoor dat meer beestjes en meer verschillende planten voor zullen komen.

II GROEN VERKOMT STEEDS MEER

In de Nota Ruimte heeft het kabinet een norm voor aanwezig groen opgesteld: er moet in de buurt tenminste 75 vierkante meter per woning aan groen, en openbaar groen binnen een straal van 500 meter. Recent onderzoek door het Wageningse kennisinstituut Alterra (Groene Meters 3) wijst echter uit dat deze afstand niet realistisch is. Met name voor ouderen en kinderen is de afstand te groot, 300 meter blijkt een realistischer maat.

Alterra heeft berekend dat van de dertig grote steden er 17 niet aan deze maatstaf voldoen. In 26 steden zijn er bovendien buurten die geen openbaar groen hebben binnen een straal van 500 meter (Groen Meters deel II, 2003). Vooral steden in de Randstad en delen van Brabant, de Achterhoek, Salland en Zuid-Limburg scoren laag. Niet alleen de hoeveelheid groen laat te wensen over, ook de kwaliteit ervan.

Daarnaast is de hoeveelheid en de kwaliteit van het stedelijk groen in de laatste 20 jaren ook nog eens ernstig achteruit gegaan. Bovendien is er de afgelopen decennia steeds meer gebouwd; Vinex-wijken, groeikernen leggen een groot beslag op vooral landbouwgrond. (RPB, De ongekende ruimte verkend 2003)

Door inbreiding is het aantal vierkante meters Groen verminderd, door bezuinigingen is in veel gemeentes de kwaliteit van het Groen ook teruggelopen; veel gevarieerd begroeide bermen en veldjes zijn bekleed met graszoden en onderhoudsarm struweel.

In Met Groen Meer stad (een uitgave van het ministerie van VROM) staat daarover:

Bedreigd groen

Voor de komende decennia staat een omvangrijke woningbouwopgave op de agenda. Een groot deel van die opgave zal worden gerealiseerd binnen bestaand stedelijk gebied door herontwikkeling en verdichting. Restgebieden, verouderde bedrijventerreinen, rangeerterreinen en bufferzones worden tot woonwijken getransformeerd. Met als gevolg dat aan de groene openbare ruimte stukje bij beetje wordt geknaagd. Het is verleidelijk om die te gebruiken omdat de stad groter en voller wordt. Zeker wanneer de groene ruimte schraal is ingericht en nauwelijks wordt gebruikt.

Aan de andere kant blijkt steeds weer uit enquêtes en onderzoeken dat burgers graag meer groen in hun omgeving hebben. Uit enquêtes van VROM blijkt bijvoorbeeld dat mensen na betaalbaarheid de fysieke omgeving het belangrijkste vinden. En van die fysieke omgeving vindt men dan weer Groen het belangrijkste aspect.

III VOORSTELLEN

Er zijn voldoende zwaarwegende redenen om meer dan nu gebeurt te investeren in groen. Het is belangrijk voor gezondheid, leefbaarheid, woongenot, milieu en bewoners geven keer op keer aan belang er aan te hechten dat in hun omgeving voldoende groen aanwezig is.

Met dit voorstel willen we bewerkstelligen dat groen een grotere plaats krijgt in nieuwe ontwikkelingen. Maar ook willen we investeringen in de hele gemeente voor meer en diverser groen.

1. Groennorm

Op maximaal 300 meter van elke woning komt een groengebied (Groene Oase) beschikbaar. Voor kinderrijke wijken en wijken met veel ouderen wordt een afstand van 200 meter nagestreefd.

2. Groene Oases

Er worden Groene Oases gecreëerd op plekken in de stad waar het nu ontbreekt aan groen. Een groene oase bestaat uit 100 m2 met struiken, boompjes, planten, bloemen,

3. Opwaarderen van bestaand groen

Reeds gerealiseerde groenplekken worden tegen het licht gehouden. Ook deze groenplekken worden ingericht als Groene Oase.

4. Samen met bewoners

De Groene Oases worden ingericht in samenspraak met bewoners. Ook worden bewoners betrokken bij het onderhoud

5. Meerjarenplan

Er komt een meerjarenplan om de gehele gemeente 'groennorm-proof' te maken.

Dekking:

- Investerings worden bekostigd uit een in te stellen Investeringsfonds Groen (IG). Dit fonds wordt o.a. gevuld door van grote (nieuw) bouwprojecten 1% van de planexploitatie te bestemmen voor het IG.

[Er zijn uiteraard ook andere dekkingsmogelijkheden zoals, uit de reserves, onderbestedingen en groenbudget. In steden waar het aan de orde is kun je zelfs kijken of ihkv de Vogelaaraanpak geen geld te vinden is.

Echter, door het instellen van een speciaal investeringsfonds is het politieke signaal duidelijker dat we willen investeren in meer groen]

Fractie GroenLinks Emmen

Bronnen:

- Potenties van Groen. (Alterraraapport 2006)
- Leefbare stad, groene stad? (LNV Consumentenplatform, juni 2007)
- Met Groen meer Stad. Nieuwe impulsen voor stedelijk groen (VROM, december 2006)
- Initiatiefvoorstel Den Haag GroenProof (GroenLinks Den Haag, januari 2008)
- initiatiefvoorstel Rotterdam Groeit en Bloeit (GroenLinks Rotterdam, maart 2008)
- Kees Both - Kinderen hebben Groen nodig (in: JSW jaargang 89, nr. 5)